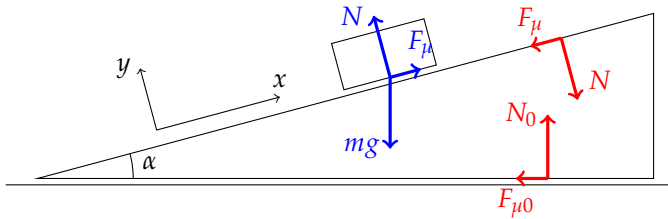

Kaste slīd pa vieglu ķīli ar slīpuma leņķi α , kas atrodas uz horizontālās grīdas. Berzes koeficients starp ķīli un grīdu ir μ_0 . Cik lielam ir jābūt minimālam berzes koeficientam μ starp ķīli un kasti, lai ķīlis visu laiku paliktu nekustīgs? Ķīļa masu neievērot.

Atrisinājums

- (a) Uz kasti darbojas smaguma spēks mg , normālās reakcijas spēks no ķīļa N un berzes spēks starp ķīli un kasti F_μ . Uz ķīli darbojas divi normālās reakcijas spēki — no kastes N un no grīdas N_0 — un divi berzes spēki — F_μ starp ķīli un kasti un $F_{\mu 0}$ starp ķīli un grīdu.
- (b) Pēc III ŅL spēki, kas attēlā ir apzīmēti vienādi ir vienādi pēc moduļa.
- (c) Ķīlis nekustās, tātad, pēc I ŅL uz to nedarbojas kopspēks.
- (d) Tas nozīmē, ka kopspēka projekcijas uz x un y asi ir vienādas ar 0. Ņemot vērā, ka $F_\mu = \mu N$ un — kad ķīlis ir uz izslīdēšanas robežas — $F_{\mu 0} = \mu_0 N_0$, sanāk

$$\begin{cases} x : \mu N = N_0 \sin \alpha - \mu_0 N_0 \cos \alpha \\ y : N = N_0 \cos \alpha + \mu_0 N_0 \sin \alpha \end{cases}$$

- (e) Izdalot augšējo vienādojumu ar apakšējo, iegūst

$$\mu = \frac{\sin \alpha - \mu_0 \cos \alpha}{\cos \alpha + \mu_0 \sin \alpha} = \frac{\tan \alpha - \mu_0}{1 + \mu_0 \tan \alpha}$$